

Nr 314.

Av herrar **Lindley** och **Sandler**, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.

I det förslag om allmän pensionsförsäkring, som av Kungl. Maj:t förelagts Riksdagen, har vid sidan av den obligatoriska försäkring, som är förslaget grundval, inpassats även en frivillig försäkring. Denna motiveras av ålderdomsförsäkringskommittén därmed, att det vore »i hög grad önskvärt att genom införande av en verksamt understödd frivillig försäkring bereda tillfälle till erhållande av förhöjda pensioner». Skola de möjligheter därtill, som kunna anses ligga i förslaget om frivillig försäkring, bliva i någon större utsträckning utnyttjade och medföra avsevärdare verkningar, böra emellertid enligt vår mening vissa förändringar ske i nu föreslagna, i lagförslagets 34 § upptagna grunder för den frivilliga försäkringen.

I 34 §:en bestämmes bl. a., att frivilliga avgifter ej må av någon under ett kalenderår »erläggas till högre sammanlagt belopp än det antal kronor, som motsvarar halva antalet levnadsår». Denna begränsning anges i kommitténs betänkande ha skett för att hindra, att »de förmögnare klasserna i någon avsevärd grad skulle tillgodogöra sig det bidrag staten i vissa fall lämnar till denna försäkring». I sin nuvarande formulering innebär emellertid denna bestämmelse därutöver, att de mindre bemedlades ansträngningar att genom frivillig försäkring sörja för sin ålderdom alldeles onödigt försvåras. Det tillåtna maximibeloppet är i unga år litet och växer sedan med åldern, medan detta ingalunda gäller även om förmågan att inbetala avgifter. Bestämmelser, som t. ex. förbjuda den 20-åriga att inbetala mer än 10 kronor, måste hava till följd, att pensionsbeloppet blir lägre än det eljest kunnat bliva, och motverka sålunda direkt syftet med den frivilliga försäkringen. Vi tillåta oss föreslå sådan ändring i dessa bestämmelser, att i stället för de med åldern stigande maximibeloppen fastställas en generell maximigräns på 30 kronor pr kalenderår. Likaså bör det kunna befrämja syftet med denna

frivilliga försäkring, att möjligheter öppnas för inbetalningar i förskott, då den försäkrades inkomstförhållanden en eller annan gång kunna medgiva det. Vi föreslå fördenskull ett tillägg om rätt att betala på en gång för ett eller flera år.

Dessutom hemställa vi även om en ändring i avseende å pensionens förhöjning genom statstillskott. Erfarenheten har visat, att anslutningen till en frivillig försäkring plägar bli synnerligen ringa. Därför synes oss den sporre till självständig förtänksamhet, som ligger i ett mindre statstillskott till ifrågavarande avgiftspensioner, oundgängligen krävas, om den frivilliga försäkringen skall få någon egentlig betydelse. Enligt den kungl. propositionen skulle sådan förhöjning utgå endast till pensionstagare, som åtnjuter pensionstillägg. Denna begränsning, som otvivelaktigt kommer att verka menligt på anslutningen till den frivilliga försäkringen, anse vi därför böra bortfalla.

Vi tillåta oss alltså hemställa:

att Riksdagen måtte godkänna följande ändrade lydelse av § 34 i förslag till lag om allmän pensionsförsäkring.

För att vid varaktig oförmåga till arbete eller senast vid fyllda sextiosju år erhålla pension utöver vad ovan i denna lag stadgas, vare det envar svensk man eller kvinna, som fyllt femton år, medgivet att på sätt Konungen bestämmer erhålla försäkring genom erläggande av frivilliga avgifter. Dylika avgifter må för varje gång ej erläggas med mindre belopp än en krona eller, där högre belopp erlägges, annorlunda än med helt antal kronor, och ej heller må av någon under ett kalenderår avgifter erläggas till högre sammanlagt belopp än trettio kronor, dock att under ett och samma år må kunna erläggas avgift även för ett eller flera följande år.

— — — — — utgår.

Denna pension höjes med en tredjedel. — — —

Stockholm den 15 april 1913.

Ernst Lindley.

Rickard Sandler.